

T.C. TOKAT VALİLİĞİ

Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı

6. Sınıflar Türkçe Dersi 1. Dönem 2. Yazılı Sınavı

(Cevap Anahtarı)

SABAHA
OTURUMU

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf / No : .....
Okulu : .....

Sınav süresi :
40 dakika (1 ders saati)

Soru Puan Tablosu

Soru No	1. soru	2. soru	3. soru	4. soru	5. soru	6. soru	7. soru	8. soru	Toplam Sınav Puanı
<i>Soru Puanı</i>	10 puan	10 puan	10 puan	15 puan	15 puan	10 puan	10 puan	20 puan	
Öğrenci Puanı									

Bir gün padişah, maiyetiyle birlikte ava çıkmıştı. Tam ormana varılmış, bir ceylanın ardınca koşturulmaya başlanmıştı ki gök gürlledi ve bulutlar sağanaklar hâlinde yükünü boşaltmaya koyuldu. Herkes ne yapacağını bilmez bir hâlde civarda kandili parlayan bir kulübeye koşup sığındı. Islaktılar, üşümüşlerdi. Konuksever kulübe sahibi, onca insanı bir başına ısıtabilmek için yakacak neyi var neyi yoksa yaktı. Sonunda padişah ve yanındakilerin üstleri kurumuş, içleri ısınmıştı. Birkaç saat içinde yağmur tamamen dinmiş, misafirlere yol görünmüştü. Padişahın lalası, kulübe sahibinin yanına gelip teşekkürlerini bildirdikten sonra yakılan ateşin pahasını sordu. Adam "Bin altın efendim." dedi. Lala "Bre, yaktığın odunlar bir altın bile etmezken niçin böyle densizlik eyler de bin altın istersin!" diyerek adama yüksek sesle **çıkıştı**. Adam "Doğrusu odunların pahası dediğiniz gibi bir altın bile etmez. Fakat bu sağanak altında, bu dağ başında bir sığınak bulmak ve bin bir zahmetle yakılmış bir ateşin karşısına geçip ısınmak gerçekten çok pahalı bir şey. Ben sizden odun değil, ateş pahasını istedim." dedi.

(1, 2 ve 3. soruları metne göre cevaplayınız.)

1. **Metindeki "çıkışmak" sözcüğünün anlamını yazınız ve anlamına uygun olacak biçimde cümlede kullanınız.** (10 puan)

Öğrencilerden cümlenin bağlamından hareketle "çıkışmak" sözcüğünün anlamını yazmaları ve bu sözcüğü cümle içinde kullanmaları beklenmektedir.

Anlamı: Bir kimseye hoşça gitmeyen bir davranışından dolayı sert sözler söylemek, azarlamak.

Örnek Cümleler:

*Babaanne hiç ağzını açmadı, gelinine bir kez olsun çıkışmadı.

*Para üstünü vermeyen baloncuya birden çıkıştı.

*Bahçenin sahibi, erik ağacının dallarını kıran çocuklara çıkıştı.

...

2. **Kulübedeki adam, yaktığı odunlar için istediği ücretin yüksek olmasını nasıl açıklamıştır?** (10 puan)

Öğrencilerden kulübedeki adamın yaktığı odunlar için istediği ücretin yüksek olmasını nasıl açıkladığını yazmaları beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

* "Bu sağanak altında, bu dağ başında bir sığınak bulmak ve bin bir zahmetle yakılmış bir ateşin karşısına geçip ısınmak gerçekten çok pahalı bir şey. Ben sizden odun değil, ateş pahasını istedim." diyerek açıklamıştır.

* Kulübedeki adam, bu zor şartlar altında ısınmanın çok pahalı bir şey olduğunu belirtmiştir.

* Aslında odunların çok pahalı olmadığını fakat bu dağ başında böyle bir havada ısınabilmenin pahalı olduğunu söylemiştir.

* "Abanın kadri yağmurda bilinir. Buğday başak verince orak pahaya çıkar. Aş taşınca kepçeye paha olmaz." atasözlerinin ifade ettiği anlamlara benzer açıklamalarda bulunmuştur.

...

3. **Metnin içeriğine uygun iki farklı başlık yazınız.** (10 puan)

Öğrencilerden metnin içeriğine uygun iki farklı başlık yazmaları beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

Ateş Pahası, Pahalı Ateş, Kulübedeki Ateş, Hayat Kurtaran Sıcaklık, Padişah ve Kulübedeki Adam, Kulübedeki Sıcaklık, Bin Altınlık Ateş, Padişahın Lalası ve Kulübedeki Adam...

4. Aşağıdaki uygun yerlere içinde basit, türemiş ve birleşik yapılu isimler bulunan **üç farklı** cümle yazınız. Cümle içindeki bu isimlerin altını çiziniz. (15 puan)

Öğrencilerden içinde basit, türemiş ve birleşik yapılu isimler geçen cümleler yazmaları ve bu isimlerin altını çizmeleri beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

Basit:

- * Kar yağınca bahçe beyaz bir örtüyle kaplandı.
- * Kantinden aldığım simit çok tazeydi.
- * Defterlerimi akşamdan hazırlayıp çantama koydum.

Türemiş:

- * Yeni aldığımız kitaplık odama tam uydu.
- * Seni çiçekçinin önünde bekleyeceğim.
- * Türkçe dersini çok seviyorum.

Birleşik:

- * Saksıdaki hanımeli ne kadar da güzel görünüyor.
- * Çanakkale gezisi umduğumdan güzel geçti.
- * Dağdan kuşburnu toplayıp çay yapacaktım.

5. Aşağıdaki uygun yerlere içinde tekil isim, çoğul isim ve topluluk ismi bulunan **üç farklı** cümle yazınız. Cümle içindeki bu isimlerin altını çiziniz. (15 puan)

Öğrencilerden içinde tekil isim, çoğul isim ve topluluk ismi geçen cümleler yazmaları ve bu isimlerin altını çizmeleri beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

Tekil:

- * Kırtasiyeden yumuşak uçlu bir kalem aldım.
- * Karga, cevizi yukarıdan yolun ortasına bıraktı.
- * Diğer sınıftaki çocuk, çok güzel şiiir okuyor.

Çoğul:

- * Kaldırımın kenarlarındaki ağaçlar budanmış.
- * Yağmur yağınca yoldaki taşlar yerinden oynadı.
- * Masalar, misafirlerin sayısına göre hazırlanacak.

Topluluk:

- * Öğretmenime topladığım çiçeklerden bir buket hediye ettim.
- * Ordu, savaş alanına doğru hızla ilerliyordu.
- * Pikniğe herkes ailesiyle birlikte gelmişti.

Bir bilge, göletin yanında oturmaktadır. Göletin yakınlarındaki bir köpek, uzun süredir su içmemesi nedeniyle bitkin düşmüştür. Köpek, gölete kadar gelip tam su içecekken kaçır. Bu olay üzerine bilge ayağa kalkar. Köpeği izlemeye başlar. Dikkatle izler olayı. Köpek, sudaki yansımasını gördüğü için korkup kaçmaktadır. Sonunda köpek susuzluğa dayanamayıp kendini gölete atar. Kendi yansımasını görmediği için suyu içer. O anda bilge düşünür, benim bundan öğrendiğim şudur: "Bir insanın istekleri ile arasındaki engel, çoğu zaman kendi içinde büyüttüğü korkulardır. Kendi içinde büyüttüğü engellerdir. İnsan bunu aşarsa istediklerini elde edebilir." der. Ama biraz daha düşününce aslında gerçek öğrendiği şeyin bundan farklı olduğunu görür. Asıl öğrendiği şey, insanın bir bilge bile olsa bir köpekten öğrenebileceği bilginin var olduğudur.

(6 ve 7. soruları metne göre cevaplayınız.)

6. Metinden nesnel bir cümle bulup yazınız. Bir tane de kendiniz nesnel cümle yazınız. (10 puan)

Öğrencilerin metinden bir nesnel cümle bulmaları, bir tane de kendilerinin nesnel cümle yazmaları beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

Metinden Cümle:

- * Bir bilge, göletin yanında oturmaktadır.
- * Köpek, gölete kadar gelip tam su içecekken kaçır.
- * Bu olay üzerine bilge ayağa kalkar.
- * Köpeği izlemeye başlar.

Kendi Cümlem:

- * Masada rengarenk çiçekler vardı.
- * Telefonuna yüzden fazla şarkı yüklemişti.
- * Pencereden bakınca şehrin tamamı görünüyordu.

7. **Metinden neden-sonuç cümlesi bulup yazınız. Bir tane de kendiniz neden-sonuç cümlesi yazınız. (10 puan)**

Öğrencilerin metinden bir neden-sonuç cümlesi bulmaları, bir de kendilerinin neden-sonuç cümlesi yazmaları beklenmektedir.

Örnek Cevaplar:

Metinden Cümle:

- * Göletin yakınlarındaki bir köpek, uzun süredir su içmemesi nedeniyle bitkin düşmüştür.
- * Köpek, sudaki yansımaları gördüğü için korkup kaçmaktadır.
- * Kendi yansımaları görmediği için suyu içer.

Kendi Cümlem:

- * Çok düzenli çalıştığı için sınavda başarılı oldu.
- * Düzenli olarak spor yaptığımdan kendimi sağlıklı hissediyorum.
- * Çağırıldığı yere gidemedim diye bana alınmış.

8. **Aşağıda giriş bölümü verilen metni anlam akışına uygun şekilde en az beş (5) cümleyle tamamlayınız. Yazınıza uygun bir başlık koyunuz. İmlâ ve noktalamaya dikkat ediniz. (20 puan)**

Öğrencilerden giriş bölümü verilen metni anlam akışına uygun şekilde tamamlamaları, yazılarına uygun bir başlık koymaları, imlâ ve noktalamaya dikkat etmeleri beklenmektedir.

(Başlık) : KARTAL YA DA TAVUK OLMAK

Bir adam, bir kartal yumurtası bulur ve yumurtayı tavuk kümesinin içine koyar. Yavru kartal kümesteki diğer civcivlerle birlikte yumurtadan çıkar, onlarla birlikte büyür. Kümesteki diğer civcivler gibi o da böcek ve solucan bulabilmek için toprağı eşelemeyi ve gıdıklamayı öğrenir. Kanatlarını açtığı anda her tavuk gibi yerden sadece birkaç metre havalanabilmektedir.

Örnek Cevap:

Yıllar geçer ve kartal iyice yaşlanır. Bir gün masmavi gökyüzünde o güne kadar hiç görmediği kadar büyük bir kuş görür. Dev kuş, altına benzeyen ve çok kuvvetli olduğu belli olan kanatlarının büyük hareketleriyle gökyüzünde rahatlıkla süzulebilmektedir.

Yaşlı kartal, gökteki kuşu bir süre şaşkınlıkla izler ve "Bu da kim?" diye sorar yanındaki arkadaşına.

"O büyük göklerin kralıdır ve gökyüzüne aittir, biz tavuklarsa yeryüzüne..." der arkadaşı. Yaşlı kartal bir süre daha hayranlıkla izler tepesinde süzülen hemcinsini.

Ve bir tavuk olduğunu düşündüğü için de bir tavuk olarak yaşar gider.